

**mirela
retegan**

astăzi,
aici,
acum

Înoată! Vom ajunge pe malul celălalt

Le povesteam zilele astea colegilor mei că eu nu am sentimentul de supraviețuire. Aud foarte mulți oameni în jurul meu care, întrebați ce fac, răspund: „Supraviețuiesc!“

Eu nu supraviețuiesc. Eu înot. Și oamenii mei înoată. E singura șansă să ajungem pe malul celălalt cu mintea întreagă și încrezători în forțele noastre.

Imaginează-ți că s-a rupt malul și am căzut cu toții într-o apă mare. Și că undeva, în depărtare, se zărește țărmul celălalt. Ce faci în apă? Uită-te în jurul tău! O să vezi oameni care nu știu să înoate, oameni care dau din mâini și din picioare, disperați să nu se scufunde. Mai vezi câțiva care stau cu mâinile întinse și așteaptă un colac de salvare. Câțiva au prins o barcă și s-au îngheșuit în ea. Dar o să vezi și mulți oameni care înoată. Unii mai bine, alții mai greu, unii bras, alții fluture...

Gândește-te ce faci tu în apa asta în care suntem toți. Uită-te în jurul tău și identifică-i pe cei de care ai putea să te sprijini când obosești. Uită-te în jurul tău pe unde sunt vârtejuri și ocolește-le! Ferește-te de cei care ar fi în stare să facă orice ca să se agațe de tine. Vezi

cine are cu adevărat nevoie de ajutor și cine, de fapt, nu vrea să înoate.

Suntem cu toții în aceeași apă. Viitura e același pericol pentru noi toți. Nu vrem sa ne prindă pe niciunul.

Înoată! Respiră! Înoată și respiră! Nu te mai uita în spate. Tot ce avem e în față, pe malul celălalt.

Înoată, respiră și imaginează-ți că dincolo o să fie nisip fin și soare. Și chiar dacă ajungem în chiloți, important e să ajungem!

Înoată! Înoată și respiră!

Îmi împlinesc visul, în fiecare zi

Am început să îmi trăiesc marele vis chiar înainte de a-l conștientiza. Marele vis m-a găsit înainte ca eu să mi-l propun, să-l simt. E ca atunci când îți dai seama, într-o zi, că omul de lângă tine, care te place de multă vreme, te iubește și te vrea fără ezitări este, de fapt, omul la care tânjești, fără să știi cum arată, cum îl cheamă și nici că e atât de aproape.

Visul meu cel mare nu este nici **Gașca Zurli**, nici **Zurlandia**, nici cărțile de povești, jocurile, jucăriile, turneele, mascotele, emisiunile... Toate astea sunt doar pașii pe care i-am făcut spre visul meu. Eu deja îmi trăiam visul când îmi propuneam toate obiectivele de mai sus, crezând despre fiecare dintre ele că e **VISUL**.

E fantastic să îți dai seama, într-o zi, că visul te trăiește înainte să apuci tu să-l trăiești.

E fantastic să descoperi că erai în interiorul marelui vis, convinsă fiind că ești mereu la un pas distanță de el.

Visul meu s-a întâmpat, pur și simplu. Mi-a luat 35 de ani (atât a trecut de la examenul meu la Liceul Pedagogic, probabil primul pas adevărat spre visul meu) ca să-mi dau seama că eu îmi trăiesc visul în fiecare zi.

Pentru mine, există COPII și atât!

Visul meu este să fac mai bună și mai frumoasă viața copiilor. A tuturor copiilor! Pentru mine, nu există copii săraci sau bogați, copii singuri sau înconjurați de familie, copii rromi, copii sănătoși sau bolnavi, copii cu probleme sau copii fără probleme, din România sau din altă țară, de la oraș sau de la sat... Pentru mine, există COPII și atât!

Uită-te în ochii unui copil și o să vezi o lume întregă! Privirea lui poate cuprinde, într-o clipire, tot ce poate unii dintre noi nu putem atinge nici cu mintea, nici cu inima o viață întregă...

Copiii sunt copii. Dacă se simt iubiți, copiii trec ușor și peste boală, și peste lipsuri, și peste absența oamenilor mari din viața lor.

Ei s-au născut să fie fericiți! Trebuie doar să întâlnească oameni mari care să nu le răpească bucuria asta.

Copiii au nevoie de chipuri blânde, de zâmbete calde, de mâini ferme și de priviri înțelegătoare. Mierea din tonul unui adult care îi vorbește este cel mai bun dulce pe care îl savurează orice copil. Un adult simpatic e mai interesant decât orice joc sau orice jucărie.

Eu îmi trăiesc visul dintotdeauna. Marele meu vis!

E fantastic să știi că îți trăiești visul, în fiecare zi! Uneori uit asta, alteori vin oameni care îmi amintesc de pretenții, obligații, reguli, taxe, lipsuri, nevoi, probleme... iar eu mă las prinsă în încleștarea lor, uitând că mi-am găsit visul.

Pe mine, coronavirusul m-a ajutat să-mi dau seama că mă trezesc fericită în fiecare dimineață și mă culc mulțumită în fiecare seară, pentru că îmi trăiesc visul. În visul meu, copiii nu se numără... mulți, puțini, bogați, săraci, sănătoși sau cu probleme, albi ca laptele sau creoli, din familii educate sau din canale... Toți copiii care interacționează cu ce fac eu în visul meu trebuie să meargă mai departe mai fericiți, mai bogați cu o întâlnire.

Am scris asta cu gândul că poate ești și tu în situația mea... Poate ești și tu dintre cei care își trăiesc visul și nici nu ți-ai dat seama... Poate te-ai lăsat și tu, ca mine, intoxicat de tot felul de factori externi, care nu-ți pot pătrunde visul și nu îl pot înțelege.

Privește bine, privește în tine! *Acolo* este răspunsul.

Cine ești și ce ai făcut cu mama mea...?

Când copilul tău se uită la tine cu cea mai rătăcită privire posibilă și tu știi că nu glumește, îți stă inima în loc... Când vezi cum se uită la tine copilul tău,

căutându-te pe tine, cea pe care chiar și tu ai pierdut-o, te simți vinovată și pentru tine, și pentru el.

Când copilul tău e mai deștept decât tine și, în loc să-ți spună toate cuvintele urâte pe care știi că le știe sau să-ți facă toate reproșurile pe care ți le-ar putea face, te întreabă doar: „Ce ai făcut cu mama mea...?“, ai vrea să se facă o groapă mare și să intri în ea, să dispari subit de pe fața pământului.

Ne luăm în serios rolul de părinte și uităm cât de important este pentru copiii noștri să fim buni, nu perfecți. Să fim simpatici, nu corecți. Să fim înțelegători, nu drepti.

„Cine ești și ce ai făcut cu mama mea...?“

„Sunt o femeie care se simte copleșită, depășită. Sunt un om speriat de imensa responsabilitate pe care o are. Sunt o mamă care vrea să fie perfectă. O mamă care își dorește să nu te atingă nicio boare de vânt.“

„Dacă mă aperi de o adiere, de ce ești furtună? Dacă mă aperi de oameni care îmi fac rău, de ce îmi faci tot *răul* pe care nu mai apucă toți ceilalți să mi-l facă? Mamă, dacă mă iubești, așa cum spui, de ce te porți cu mine așa cum ne purtăm cu cei pe care îi urâm?“

Dă-mi, Doamne, putere, răbdare și înțelepciune! Și apără-mă de judecata copiilor mei, de care mi-e mai frică decât de Judecata de Apoi!

Copiii și părinții trebuie să aibă înțelegeri, nu contracte

Când Maya era mică, făceam cu ea periodic tot felul de contracte. Așa mă pricepeam eu pe atunci. Făceam contracte pe durată determinată, în care scriam tot. Clauzele erau clare: ce dă ea, ce dau eu, care e obiectul contractului și în ce condiții îl ducem la îndeplinire. Evident, stabileam și penalități. Uneori, intervenea chiar și cazul de forță majoră...

Odată cu trecerea timpului, mi-am dat seama că nu e OK să închei un contract cu copilul tău. Că, în general, nu e OK să existe contracte în cazul relațiilor interumane. E OK să avem contracte profesionale, de business, dar nu un contract între suflete. Mult mai potrivite în relațiile cu oamenii sunt înțelegerile!

Contractul e imperativ. Într-un contract, fiecare parte cedează, face pași înapoi, lasă de la ea.

În înțelegeri, fiecare parte face pași înainte, spre cealaltă. Ca să faci o înțelegere cu cineva, e musai să fi înțeles și tu ceea ce vrei să cuprinzi în termenii ei.

Înțelegerea te crește, contractul te limitează.

Înțelegere = echilibrul dintre Iubire și Bunătate

Contract = reglementare între Investiție și Profit/
Pierdere

La capătul unui contract, sunt niște semnături și stampile. Și, de cele mai mult ori, sunt implicați și avocați. La capătul unei înțelegeri, sunt niște oameni și Dumnezeu.

Aleg înțelegerile! Îmi asum toate pierderile. Și mă bucur de fiecare pas pe care îl fac spre celălalt. Orice înțelegere mă duce spre un câștig. Toate înțelegerile mă duc mai aproape de cea mai bună variantă a mea.

Cât despre înțelegerile cu copiii, știu că sunt cei mai siguri pași pe scara succesului unui părinte. La capătul ei, te așteaptă cea mai frumoasă relație cu copilul tău.

Copiii adoptați sunt speciali, pentru că se nasc de două ori

Dacă am în față un grup de copii, eu îi recunosc pe cei care sunt adoptați. Au o sclipire în priviri. Acești copii sunt speciali, pentru că ei s-au născut deja de două ori. O dată în pântecul unei femei și a doua oară în inima unei mame.

Copiii adoptați sunt supraviețuitori.

Din prima zi, ei trebuie să găsească resurse ca să rămână în viață. Când îți lipsesc iubirea, afecțiunea, căldura de la pieptul mamei, trebuie să fii foarte puternic ca să le înlocuiești cu ce apuci. Iar ei, din nevoia de supraviețuire, se îndreaptă spre oricine vine spre ei și se agață de fiecare gram de atenție pe care îl primesc, de fiecare atingere. Iau din zbor fiecare zâmbet pe care îl primesc, îl prind de un capăt și de celălalt și îl pun pe chipurile lor.

Copiii adoptați ar trebui să știe că viața lor este specială.

Când un copil adoptat află de la alți copii sau de la părinții altor copii că el e „altfel“, părintele adoptiv se poate folosi cu bucurie de acest „altfel“. Spuneți-le că sunt altfel, că sunt speciali: nu toți copiii se nasc de două ori! Că el, copilul vostru, a fost adoptat pentru că vine din lumea copiilor care se nasc de cel puțin două ori, în două locuri diferite: o dată în pântecul unei femei, a doua oară în inima unei mame. Iar cei din jur, care n-au auzit niciodată de lumea magică din care vin, nu știu și nu înțeleg ce înseamnă, de fapt, să fii adoptat.

Spuneți-i o poveste frumoasă, așa cum merită să fie toată viața lui! *Faceți astfel încât să se simtă special, nu ciudat.* Tonul sigur, calm și cald va fi cel mai potrivit fundal sonor pentru povestea lui.

Îi recunosc pe copiii adoptați după felul în care îi tratează părinții adoptivi. De regulă, un părinte adoptiv are mai multă grijă, atenție față de responsabilitatea pe care și-a asumat-o. Pentru el, adopția a fost o decizie, în urma unor întâmplări. Părintele adoptiv nu a avut la dispoziție nouă luni în care să se minuneze la început, să se obișnuiască, apoi să devină nerăbdător și, în final, să ajungă la travaliu, să treacă prin durerile nașterii. Părintele adoptiv a avut ani întregi în care a pus cărămidă peste cărămidă în construcția dorinței și deciziei de a adopta un copil. A făcut multe drumuri, s-a întâlnit cu mulți oameni, a tremurat de emoție și de nerăbdare și a urcat Golgota de câteva ori până când și-a văzut copilul acasă.

Toată perioada asta – anii dedicați visului de a avea un copil – rămâne ca o amprentă în responsabilitatea pe care părintele o are față de acel copil, în conștiința lui de părinte adoptiv. El va ști toată viața că nu este „proprietarul“ aceluia copil. Nu va uita niciodată că nu este al lui și că nu face ce vrea cu el. Părintele adoptiv află, înaintea părintelui natural, că toți copiii Îi aparțin lui Dumnezeu și că fiecare copil are contractul lui de veșnicie cu Doamne-Doamne. Cu noi, părinții biologici sau adoptivi, contractul e pe durată determinată.

**Nu te întreba ce o să-i lași copilului tău
după ce nu o să mai fii... Întrebă-te
dacă îi dai tot ce poți, cât ești**

Da, chiar așa! Tot ce poți. Nu tot ce vrei, nu tot ce știi, nu tot ce cunoști, nu tot ce ai chef, nu tot ce ai primit de la alții, nu tot ce îți spun alții că ar trebui să-i lași.

Nevoile oamenilor sunt *diferite*. Ceea ce le-au dat bunicii părinților noștri a fost doar ceea ce au cunoscut, ce au avut și ce au știut. Părinții noștri au făcut la fel, ne-au dat ce au știut și ne-au dat și ce nici n-au știut că ne dau.

Dar noi știm astăzi că putem să le dăm mai mult decât avem. Putem să le dăm ceea ce nu există fizic, dar e în mâinile noastre. Putem să le dăm iubire, putem să le dăm încredere în ei, putem să le dăm puterea de a

accepta orice și de a trece peste orice. Noi putem să le dăm curaj să trăiască în adevăr. Putem să le dăm acceptare și necondiționare.

Copiii noștri au mult mai multă nevoie să le dăm tot ceea ce putem decât să le dăm numai ceea ce avem.

Muncim să avem cât mai mult, cât mai multe... Consumăm mult timp și energie pentru lucrurile care le sunt mai puțin folositoare în viață și nu ne mai rămâne timp pentru ceea ce e vital. Copiii nu se nasc cu încredere în ei, trebuie să îi ajute cineva să și-o construiască. Dar ei se nasc cu puterea de a-și folosi mâinile și mulți își vor putea construi singuri un acoperiș.

Tot ceea ce noi am reușit fizic, social, material poate să reușească oricine muncește suficient de mult și face alegerile potrivite. Bine, trebuie să aibă și un dram de noroc! Dar adevăratul succes le aparține celor care nu se tem. Care au fost învățați că orice lucru se poate face încă o dată și încă o dată, că moartea e singura realitate ireversibilă. De-a lungul unei vieți, schimbăm mai multe școli, mai multe cercuri de prieteni, mai multe case, mai multe orașe, mai mulți parteneri, mai multe joburi, mai multe pasiuni, mai multe haine, mașini, visuri...

Ce nu se schimbă niciodată? Valorile, principiile, iubirea, bunătatea, acceptarea, respectul, integritatea, înțelepciunea, generozitatea, onestitatea, armonia, libertatea!

Tot ceea ce facem în viață, cine suntem și cum acționăm se bazează pe felul în care aceste valori există sau nu în bagajul nostru.

Asta mi se pare cea mai grea misiune din toată munca unui părinte: să pui aceste valori în rucsacul copilului tău, știind că doar asta îl face cu adevărat bogat. Să fii conștient că nu le va pierde niciodată, indiferent de crizele sociale, economice, politice, sentimentale și emoționale prin care va trece de-a lungul vieții.

Spuneți-le povești frumoase oamenilor cu care vorbiți

Înainte de a turui cuiva pe care îl sunați în perioada asta despre toate problemele și pseudoproblemele voastre, întrebați-l cum e, cum se simte. Nu doar din politețe, chiar ascultați-l! Încercați să-i simțiți starea, dincolo de ceea ce vă spune. Citiți printre cuvinte și duceți-vă cu simțirea dincolo de clasicul „sunt bine“.

Eu nu mai vorbesc cu nimeni despre îngrijorările legate de bani, firme, școli, examene...

Sunt lucruri care nu depind doar de noi. Viața economică o să se reazeze într-un fel care pe mine, deocamdată, mă depășește. Examenele o să se desfășoare cumva și, oricum, nu sunt definitive. Orice examen mai poate fi susținut cel puțin o dată. Firma, dacă are ceva de făcut, o să facă: mai mult, mai puțin, cu aceiași oameni sau cu alții, cu costuri mai mari sau mai mici.

Ce rost are să stăm acum să ne batem capul pentru ceva despre care nu știm nimic?

Cel care deține o firmă poate sa spună oricând: „Stop! Se închide taraba!“ Posturile voastre de la stat pot dispărea oricând. Sau poate se desființează departamentul sau vine altcineva care să vă ia locul după te miri ce criterii. Sunt oameni care, în aceste vremuri, își bat capul cu ce o să se întâmple după... și nu o fac doar acolo, în țeasta lor, ci îi mai sună și pe alții, să le dea și lor din îngrijorarea pe care o cultivă.

Există și categoria celor care caută noul tip de coronavirus în orice strănut, secreții nazale, în orice tuse... a lor sau a celor din casă, din birou. Și cum să te îngrijorezi de ceva atât de important și să nu împărtășești asta cu alții, neavizați, care oricum nu pot decât să-și dea cu părerea?!

Dacă îi sunați pe oamenii din agenda voastră, spuneți-le *povești frumoase!* Străduindu-vă să le spuneți lor, o să vă străduiți să vi le spuneți și vouă. Nu e momentul să ne lamentăm. Psihicul tuturor e fragil. Fiecare are acolo, în colțul minții, gândul răului care abia așteaptă să i se deschidă o ușă... Nu trebuie nici măcar să crăpăm fereastra. Toți oamenii raționali își țin gândurile negre în zona cea mai ferită de lumina zilei. De aceea, agățați-vă de bancuri, de glume, de oameni pozitivi. Căutați artiști care râd, căutați postări pozitive și nu le dați voie celor care vă sună să se plângă de ceea ce mintea lor născocoște din frică sau din plictiseală!

Dacă vă cere cineva un ajutor *real*, faceți tot ce puteți ca să rezolvați problema. Acționați, sunați pe cine știți, vorbiți unde puteți, mergeți voi dacă e nevoie sau trimiteți pe cineva. Dar nu dați voie NIMĂNUI să

spargă zidul pe care l-ați construit în jurul hăului în care colcăie gândurile negre. Știm că sunt acolo, știm că au o abilitate fantastică de a se cățăra până ajung în față, pe frunte... Peste ele, dați drumul avalanșelor de gânduri pozitive! Vorbiți cu oameni care vă umplu de optimism, despre subiecte care vă fac plăcere.

Avem tot timpul din lume să ne îngrijorăm. Acum e vremea să avem grijă! De noi și de ceilalți. De căsuța și grădinița fiecăruia. De corp, de minte și, mai ales, de *suflet!*

Spuneți povești frumoase și ascultați poveștile celorlalți! Este cel mai bun schimb pe care îl putem face în vreme de izolare și distanțare socială.

Ce fel de planuri vă faceți?

Sincer vă spun că primesc întrebarea asta de la parteneri, colaboratori, prieteni, cunoștințe, oameni care se gândesc la viitorul lor profesional și la felul în care vor relua activitatea în afacerile lor. E foarte greu să îi fac să înțeleagă că, în acest moment, nu pot decât să trăiesc în prezent. Mai mult decât oricând! Mie nu mi-a fost niciodată mai clar că planurile trebuie făcute de dimineața până seara, de azi pe mâine sau, cel mult, de luni până vineri.

Pe noi ne-a prins pandemia cu pauza nepregătită. Așa că, după nebunia asta, mă gândesc să-mi pregătesc

cu mai multă grijă pauzele decât perioada de muncă. Fiindcă eu pentru muncă eram foarte bine pregătită, însă pentru pauză nu m-a pregătit nimeni! Nu m-a învățat nimeni cum să fac față unei astfel de situații. Agenda mea era plină până la sfârșitul anului. În luna martie ar fi trebuit să stau acasă doar două zile. Am stat aproape 20! Cât despre aprilie, deja mă obișnuisem cu ideea că n-o să pot fi cu Maya de Paște, pentru că eu o să fiu plecată în Japonia și ea, fix în ziua de Paște, o să reia școala. Știam că în luna mai, mai bine de jumătate din timp voi sta la Londra, aproape de copilul meu, care urma să aibă cel mai important examen din viața lui.

Nu mă duc mai departe, să zicem că ne rezumăm la calendarul de primăvară. Nimic din ce era trecut în agendă nu mai e valabil. Este atât de clar pentru mine că Woody Allen avea dreptate: planul este modul în care Îl facem pe Dumnezeu să râdă. Niciodată nu S-a amuzat mai tare pe seama planurilor noastre, pe termen mediu și lung!

Eu vreau să fiu dintre cei care și-au învățat lecția și sigur, sigur nu vreau să mai joc cu Doamne-Doamne acest joc. Nu mai vreau să râdă de planurile mele, Îi găsesc alte motive de care să Se amuze, care să-mi dea mai puțină bătaie de cap!

În privința planurilor, nu mă gândesc mai departe de săptămâna viitoare. Fac eforturi destul de mari să-i fac pe oameni să mă creadă.

„Păi... și dacă, teoretic, o să aibă loc evenimente, ai putea să îmi promiți că ajungeți la noi?“